

عکس: Gettyimages

چهار سناریوی جنگ و صلح

تقابل آمریکا و اسرائیل با ایران، چه احتمالاتی پیش رو می‌گذارد؟

▼ سناریوی اول:
تشدیدی پایان

اولین سناریو، تشدید متقابل و بی‌پایان است: چرخه‌ای متزلزل از حمله، خرابکاری و تحریم که مدت‌هاست ویژگی روابط ایالات متحده و ایران بوده و در جنگ اخیر به قله تازه‌ای رسید. در این نسخه از آینده پیش رو، ایران برنامه هسته‌ای و نظامی خود را بازسازی می‌کند، حاضر نمی‌شود غنی‌سازی را متوقف کند اما به

از تنش‌های چند دهه‌ای بینشان بوده، خاورمیانه را در مرز یک بی‌ثباتی گسترده‌تر قرار داده است. حالا که گرد و غبار جنگ خوابیده است، آمریکا با نقطه عطفی حساس در رویکردش با ایران قرار گرفته است: انتخاب مسیری که می‌تواند آینده منطقه را برای دهه‌ها بازتعریف کند. سایه سنگین چهار سناریوی محتمل بر سر ماجراست که هر کدام پیامدهایی عمیق برای امنیت جهانی، ثبات منطقه و سیاست خارجی آمریکا دارند.

RS

سپنا طوسی

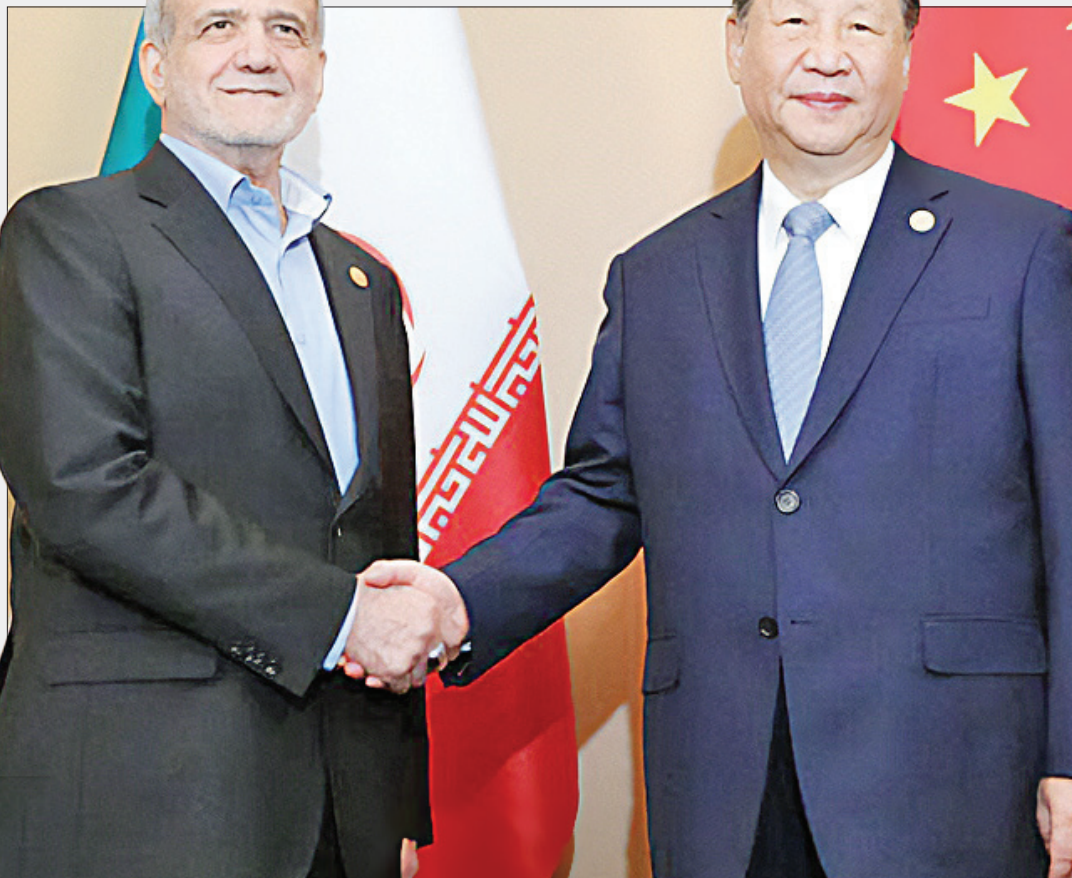
کارشناس مرکز
سیاست‌های بین‌المللی

جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل در سال ۲۰۲۵، بسیاری از فرضیات قدیمی را شکست و روابط ایران و آمریکا را وارد قلمرویی ناشناخته کرد. این درگیری که اوج‌گیری شدیدی

جنگ سرد تازه در خاورمیانه؟

آمریکا و چین مشغول رقابت نفوذ در منطقه هستند

استیون ای کوک

کارشناس خاورمیانه
در شورای روابط خارجی

بهار گذشته، فرصت این را داشتم که به هنگ کنگ سفر کنم. وقتی آن‌جا بودم، با افرادی که از سرزمین قلمرو اصلی چین آمده بودند دیدار و با آن‌ها درباره گستره موضوعات در دستور کار آمریکا و چین بحث و گفت‌وگو کردم. وقتی بحث خاورمیانه به میان آمد، یکی از طرف‌های گفت‌وگویم گفت نگاه پکن به منطقه مثل نگاه واشنگتن نیست: «ما فقط می‌خواهیم در خاورمیانه بخریم و بفروشیم. همین.» بسیاری از تحلیلگران مختلف چین در غرب، در طول سالیان، سیاست پکن را با عبارات مشابهی توصیف کرده‌اند. من اما حالا به این سؤال فکر می‌کنم: آیا رویکرد چین به این منطقه در حال تغییر است؟

از زمانی که درگیری بین اسرائیل و ایران در اواخر ژوئن سال جاری متوقف شد، چندین گزارش، تشریح کرده‌اند که پکن در تلاش برای کمک به تهران جهت بازسازی ظرفیت‌های نظامی خود است. اگر این گزارش‌ها صحت داشته باشند، چنین حرکتی نمایانگر تغییری قابل توجه در سیاست رسمی بی‌طرفی چین در درگیری‌های خاورمیانه هستند. دلیل چنین تغییری چه می‌تواند باشد؟ به نظر می‌رسد، درگیری‌ای نیابتی از جنس جنگ سرد میانه دهه ۱۹۸۰ در کار است. ایالات متحده و اسرائیل حمله سنگینی به ایران کردند. ظاهراً چین برای حفاظت از سرمایه‌گذاری‌هایش روی ایران، لازم می‌بیند به ایران کمک کند که ظرفیت‌های نظامی‌اش را بازسازی کند. هر کس با تاریخ روابط بین ایالات متحده و شوروی آشنا باشد، متوجه این پویه‌شناسی خواهد شد. چنین روندی بعید است منطقه را امن‌تر کند.

منافع چین در خاورمیانه حول ضرورتی می‌گردند که در هنگ کنگ شنیدم: خرید و فروش، عمدتاً خرید در حوزه انرژی، از این منطقه. این یعنی پکن خواستار ثبات منطقه‌ای، جریان منابع انرژی، آزادی حمل‌ونقل و دسترسی به بازارهاست.

این شرایط، با منافع ایالات متحده در منطقه هم‌پوشانی دارند، اما واشنگتن و پکن به جای این که با هم همکاری کنند،

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

ALJAZEERA

برکناری مسئول گزارش حمله به ایران

بیت‌هگست، وزیر خارجه ایالات متحده، ژنرالی را برکنار کرد که ارزیابی اولیه نهاد تحت امرش، خشم رئیس‌جمهور ترامپ را برانگیخته بود. این نهاد گزارش داده بود حملات ایالات متحده به سایت‌های هسته‌ای ایران در ماه ژوئن، آسیبی محدود وارد کرده است. مقامات دولت ایالات متحده که با رویترز و آسوشیتدپرس گفت‌وگو کرده‌اند، گزارش داده‌اند که دو فرمانده ارشد نظامی دیگر هم اخراج شده‌اند. این آخرین تحرکات دولت ترامپ در راستای پاکسازی وزارت دفاع است. پس از این اخراج، بلافاصله تصریح نشده است که دلیل رسمی اخراج ژنرال جفری کروس چه بوده است؛ اما رئیس‌جمهور ترامپ پیشتر انتقادات تنیدی از یافته‌های اولیه این نهاد درباره حملات آمریکا به ایران مطرح کرده بود. کروس از ابتدای سال ۲۰۲۴ ریاست آژانس اطلاعات دفاعی وزارت دفاع ایالات متحده را بر عهده داشته است.

ارزیابی اولیه آژانس اطلاعات دفاعی که پوشش خبری گسترده‌ای هم در رسانه‌های ایالات متحده داشت، با ادعاهای ترامپ در تناقض بود. ترامپ ادعا کرده بود که این حملات، سایت‌های هسته‌ای ایران را کاملاً نابود کرده‌اند. این تفاوت در گزارش، هم خشم رئیس‌جمهور و هم خشم مقامات دولتش را برانگیخته بود. روز جمعه، یک مقام ارشد دفاعی بدون ذکر نام به رسانه‌ها خبر داد که «کروس دیگر در جایگاه مدیر آژانس اطلاعات دفاعی خدمت نخواهد کرد». این مقام توضیحی درباره علت برکناری او نداد. کروس پیش از این سمت، مشاور امور نظامی مدیر اطلاعات ملی آمریکا بود و مدیر اطلاعاتی ائتلاف مبارزه با داعش نیز در زمره سمت‌های او بوده است. هر سه اخراجی، یعنی کروس، دریادار نانسی لاکور و دریادار میلیتون سندز، گفته‌اند نمی‌دانند چرا اخراج شده‌اند.

سناتور مارك وازنر، معاون رئیس کمیته ویژه سنا در امور اطلاعات در این باره گفت: «اخراج یک مقام ارشد دیگر در امنیت ملی، بار دیگر عادت خطرناک دولت ترامپ را نشان می‌دهد که با امور اطلاعاتی، به عنوان آزمون وفاداری مواجه شود، به جای اینکه آن را حائل امنیتی برای کشورمان ببیند.» اخراج کروس دو روز پس از آن رخ داد که تولسی گبرد، مدیر اطلاعات ملی آمریکا اعلام کرد، با دستور ترامپ، مجوز امنیتی ۳۷ نفر از مقامات کنونی و سابق اطلاعاتی آمریکا را لغو می‌کند.

ترامپ از زمان آغاز به کار دولت دومش در ماه ژانویه، مشغول حذف تعداد قابل توجهی از مقامات ارشد نظامی بوده است، شامل ژنرال چارلز براون، رئیس ستاد مشترک ارتش که او نیز بدون توضیح در ماه فوریه اخراج شد. در سال جاری همچنین فرماندهان نیروی دریایی و گارد ساحلی آمریکا، ژنرالی که ریاست آژانس امنیت ملی را بر عهده داشت، معاون رئیس ستاد نیروی هوایی ایالات متحده، دریاداری که در ناتو منصوب شده بود و سه وکیل ارشد نظامی برکنار شده‌اند. فرمانده نیروی هوایی ایالات متحده نیز در خبری غافلگیرکننده اعلام کرد بعد از گذشت فقط نیمی از دوره‌اش، قصد بازنشستگی دارد.

هگست، وزیر دفاع آمریکا، تأکید دارد که رئیس‌جمهور صرفاً در حال انتخاب رهبرانی است که برای سمت‌های ارشد می‌خواهد. نمایندگان دموکرات‌کنگره اما از سیاسی‌کاری بالقوه در ارتش آمریکا که به شکل سنتی، غیرسیاسی و بی‌طرف بوده، ابراز نگرانی کرده‌اند. پیشتر، هگست دستور کاهش ۲۰ درصدی تعداد ژنرال‌های چهارستاره مشغول به وظیفه فعال را در ارتش اعلام کرد. همچنین ۱۰ درصد کاهش در تعداد کلی ژنرال‌ها. گبرد نیز اعلام کرده است، تا اول اکتبر سال جاری، تعداد کارکنان اداره اطلاعات ملی بیش از ۴۰ درصد کاهش خواهد یافت و بیش از ۷۰۰ میلیون دلار نیز از هزینه‌های این نهاد کاسته خواهد شد.